

ECLI:NL:RVS:2021:1856

Instantie	Raad van State
Datum uitspraak	23-08-2021
Datum publicatie	25-08-2021
Zaaknummer	202103646/2/A3
Rechtsgebieden	Bestuursrecht
Bijzondere kenmerken	Voorlopige voorziening
Inhoudsindicatie	Bij besluit van 13 maart 2018 heeft de burgemeester van Vlaardingen een vergunning aan Hommerson verleend voor de exploitatie van een speelautomatenhal aan het Veerplein 132-134 te Vlaardingen. Deze exploitatievergunning heeft een geldigheidsduur van vijf jaar. Bij afzonderlijk besluit van 13 maart 2018 heeft de burgemeester Hommerson ook een vergunning verleend voor de aanwezigheid van 200 kansspelautomaten in de speelautomatenhal. Deze aanwezigheidsvergunning heeft een geldigheidsduur van een jaar. In de gemeente Vlaardingen is de vestiging van één speelautomatenhal mogelijk. Daarvoor heeft de gemeenteraad eerder de Verordening Speelautomaten Vlaardingen 2008 vastgesteld. Bij haar uitspraak van 2 november 2016, ECLI:NL:RVS:2016:2927, heeft de Afdeling de bij de Verordening 2008 behorende kaart met het gebied waarin de speelautomatenhal mocht worden gevestigd, onverbindend verklaard. Die kaart stelde beperkingen die in strijd zijn met het beginsel van gelijke kansen.
Vindplaatsen	Rechtspraak.nl

Uitspraak

202103646/2/A3.

Datum uitspraak: 23 augustus 2021

AFDELING

BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak van de voorzieningenrechter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State op een verzoek om het treffen van een voorlopige voorziening (artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht), hangende het hoger beroep van:

Hommerson Leisure Vlaardingen B.V., gevestigd te Den Haag,
verzoekster,

tegen de uitspraak van de rechtbank Rotterdam van 12 mei 2021 in zaak nr. 19/2248 in het geding tussen:

[partij], gevestigd te [plaats]

en

de burgemeester van Vlaardingen.

Procesverloop

Bij besluit van 13 maart 2018 heeft de burgemeester een vergunning aan Hommerson verleend voor de exploitatie van een speelautomatenhal aan het Veerplein 132-134 te Vlaardingen. Deze exploitatievergunning heeft een geldigheidsduur van vijf jaar. Bij afzonderlijk besluit van 13 maart 2018 heeft de burgemeester Hommerson ook een vergunning verleend voor de aanwezigheid van 200 kansspelautomaten in de speelautomatenhal. Deze aanwezigheidsvergunning heeft een geldigheidsduur van een jaar.

Bij besluit van 14 maart 2018 heeft de burgemeester de aanvraag van [partij] voor een vergunning voor de exploitatie van een speelautomatenhal in Vlaardingen buiten behandeling gesteld.

Bij besluit van 22 maart 2019 heeft de burgemeester de door [partij] tegen deze besluiten gemaakte bezwaren ongegrond verklaard.

Bij uitspraak van 12 mei 2021 heeft de rechtbank het door [partij] daartegen ingestelde beroep gegrond verklaard, het besluit van 22 maart 2019 vernietigd, de besluiten van 13 en 14 maart 2018 herroepen en bepaald dat haar uitspraak in de plaats treedt van het vernietigde besluit. Deze uitspraak is aangehecht.

Tegen deze uitspraak heeft Hommerson hoger beroep ingesteld.

Daarnaast heeft Hommerson de voorzieningenrechter verzocht een voorlopige voorziening te treffen. [partij] heeft een schriftelijke uiteenzetting gegeven.

De voorzieningenrechter heeft het verzoek ter zitting behandeld op 12 augustus 2021, waar Hommerson Leisure Vlaardingen B.V., vertegenwoordigd door mr. J.L. Vissers en mr. E.J.G. van Namen, beiden advocaat te Kerkdriel, vergezeld door [directeur A], en de burgemeester, vertegenwoordigd door mr. C. Dekker, advocaat te Rotterdam, en mr. M.J. de Groot, zijn verschenen. Ook [partij], vertegenwoordigd door mr. S.J. Nauta, advocaat te Barendrecht, vergezeld door [directeur B], is ter zitting verschenen.

Overwegingen

1. Het oordeel van de voorzieningenrechter heeft een voorlopig karakter en is niet bindend in de bodemprocedure.

Achtergrond van de zaak

2. In de gemeente Vlaardingen is de vestiging van één speelautomatenhal mogelijk. Daarvoor heeft de gemeenteraad eerder de Verordening Speelautomaten Vlaardingen 2008 (hierna: Verordening 2008) vastgesteld. Op grond van Verordening 2008 heeft de burgemeester Hommerson in 2012 een exploitatie- en aanwezigheidsvergunning verleend. De aanvraag van [partij] voor de exploitatie van een speelautomatenhal heeft de burgemeester destijds afgewezen. [partij] heeft tegen deze besluiten bezwaar gemaakt en de zaak is uiteindelijk in hoger beroep door de Afdeling behandeld. Bij haar uitspraak van 2 november 2016, ECLI:NL:RVS:2016:2927, heeft de Afdeling de bij de Verordening 2008 behorende kaart met het gebied waarin de speelautomatenhal mocht worden gevestigd, onverbindend verklaard. Die kaart

stelde beperkingen die in strijd zijn met het beginsel van gelijke kansen. Daarnaast had de burgemeester tijdens de eerdere aanvraagprocedure in strijd gehandeld met de transparantieplichting door onder meer niet tijdig en adequaat bekend te maken dat een aanvraag voor een exploitatievergunning voor een speelautomatenhal kon worden ingediend.

2.1. De gemeenteraad heeft naar aanleiding van deze uitspraak van de Afdeling de Verordening Speelautomatenhal Vlaardingen 2017 (hierna: Verordening 2017) vastgesteld. De burgemeester heeft daarnaast nadere regels vastgesteld over de beoordeling van de aanvragen voor een exploitatievergunning. Op 8 november 2017 heeft de burgemeester een hernieuwde aanvraagprocedure opengesteld. Vanaf die datum konden geïnteresseerden over een periode van zes weken een aanvraag indienen voor de exploitatievergunning voor een speelautomatenhal. De kennisgeving van de openstelling was gepubliceerd op de website van de gemeente. De burgemeester heeft twee aanvragen ontvangen. Hommerson heeft op 14 december 2017 een aanvraag ingediend en [partij] op 18 december 2017.

2.2. De burgemeester heeft Hommerson bij besluiten van 13 maart 2018 een exploitatievergunning verleend met een geldigheidsduur van 5 jaar en een aanwezigheidsvergunning met een geldigheid van 13 maart 2018 tot en met 31 december 2018. De burgemeester heeft de aanvraag van [partij] bij zijn besluit van 14 maart 2018 buiten behandeling gesteld.

2.3. Bij zijn besluit van 22 maart 2019 heeft de burgemeester de bezwaren van [partij] tegen de besluiten van 13 en 14 maart 2018 ongegrond verklaard. Volgens de burgemeester voldoet de in de Verordening 2017 neergelegde procedure aan de eisen die de Afdeling in haar uitspraak van 2 november 2016 heeft gesteld. Het gebied op de kaart waarbinnen een speelautomatenhal mag worden gevestigd is vergroot en omvat het gehele centrum van Vlaardingen. Verder heeft [partij] volgens de burgemeester voldoende gelegenheid gehad om de aanvraag voor te bereiden. De mogelijkheid voor het indienen van een aanvraag is adequaat bekendgemaakt en de voorbereidingstijd voor de aanvraag is feitelijk al na de uitspraak van de Afdeling van 2 november 2016 begonnen, zodat [partij] voldoende tijd had om een aanvraag in te dienen, aldus de burgemeester.

Aangevallen uitspraak

3. De rechtbank heeft het door [partij] tegen het besluit op bezwaar van 22 maart 2019 ingestelde beroep bij haar uitspraak van 12 mei 2021 gegrond verklaard. Zij heeft geoordeeld dat het vergroten van de aantrekkelijkheid van de binnenstad van Vlaardingen geen belang is dat met de Wet op de kansspelen (Wok) wordt nagestreefd, zodat aan de eis in de Verordening 2017 dat de speelautomatenhal onderdeel moet zijn van een breder amusementsbedrijf verbindende kracht moet worden onzegd. Volgens de rechtbank heeft de burgemeester verder in strijd met artikel 3:42, tweede lid, van de Awb gehandeld door de openstelling van het aanvraagtijdvak enkel bekend te maken op de gemeentelijke website. Daar komt bij dat niet tijdig voorafgaand aan de start van de aanvraagprocedure de informatie bekend is gemaakt over het aanvraagtijdvak, de verdelingsprocedure en de toe te passen criteria. De rechtbank heeft verder geoordeeld dat met een termijn van zes weken, mede gezien de voorsprong van Hommerson, geen gelijke kansen zijn geboden aan andere gegadigden. De rechtbank heeft het beroep van [partij] gegrond verklaard, het besluit op bezwaar vernietigd en zelf in de zaak voorzien de besluiten van 13 en 14 maart 2018 herroepen.

Het hoger beroep en het verzoek

4. Zowel Hommerson als de burgemeester hebben tegen deze uitspraak hoger beroep ingesteld.

4.1. Hommerson betoogt samengevat dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat de eis dat de speelautomatenhal deel moet uitmaken van een breder amusementsbedrijf de doelstellingen van de Wok te buiten gaat. Bovendien heeft de Afdeling zich in haar uitspraak van 2 november 2016 al uitgesproken over deze eis. De rechtbank heeft verder ten onrechte zelf in de zaak voorzien. Hommerson wordt als gevolg van de herroeping van de aan haar verleende vergunningen onevenredig hard in haar belangen geraakt. Verder stelt zij dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat de aanvraagtermijn te kort is geweest en dat niet is voldaan aan het gelijkheidsbeginsel. Ook [partij] heeft een enorme voorsprong gehad op iedere andere willekeurige derde, aldus Hommerson.

4.2. Hommerson heeft verder een verzoek om een voorlopige voorziening ingediend. Zij stelt dat de rechtbank in de aangevallen uitspraak ten onrechte onmiddellijk is overgegaan tot herroeping van de aan haar verleende exploitatie- en aanwezigheidsvergunning. Zij is de enige in deze procedure die schade lijdt,

omdat [partij] nog geen speelautomatenhal exploiteert. Bovendien twijfelt zij aan het oordeel van de rechtbank dat de in de Verordening gestelde voorwaarden onrechtmatig zijn

4.3. Het gaat in deze procedure onder andere om de rechtsvraag of de Verordening 2017 en de door de burgemeester vastgestelde nadere regels, in het licht van de door Hommerson en de burgemeester opgeworpen hogerberoepsgronden, nu wél voldoen aan de criteria die de Afdeling in haar uitspraak van 2 november 2016 heeft gegeven. Deze vraag leent zich niet voor een beantwoording in deze voorlopige voorzieningenprocedure. Daarom zal de voorzieningenrechter de vraag of vooruitlopend op de finale beoordeling van het hoger beroep een voorlopige voorziening moet worden getroffen, beantwoorden aan de hand van een belangenafweging.

De beoordeling van het verzoek

5. Hommerson wenst met haar verzoek te bereiken dat zij de exploitatie van de speelautomatenhal zolang de bodemprocedure loopt, kan voortzetten. De voorzieningenrechter ziet aanleiding om dat verzoek, na afweging van de betrokken belangen, in te willigen.

5.1. Hommerson heeft over het spoedeisend belang toegelicht dat zij na een sluiting wegens de Covid-19 maatregelen de deuren weer zou willen openen. Zij heeft de burgemeester ook verzocht om heropening, maar hij heeft dat verzoek afgewezen, aldus Hommerson. Indien zij haar deuren niet opnieuw mag openen, zal zij in staat van faillissement komen te verkeren. Hommerson heeft haar standpunt gemotiveerd met financiële stukken. De voorzieningenrechter vindt het aannemelijk dat Hommerson schade lijdt. De burgemeester heeft ter zitting toegelicht dat hij er in ieder geval aan hecht dat de speelautomatenhal wordt geëxploiteerd, omdat de hal op een zeer centrale plek in Vlaardingen ligt. Volgens de burgemeester is de rechtbank met haar beslissing om de exploitatie- en aanwezigheidsvergunning ook te herroepen bovendien te ver gegaan.

5.2. [partij] stelt schade te hebben geleden als gevolg van de exploitatie van de speelautomatenhal door Hommerson. Zij heeft in de periode van januari 2013 tot en met december 2017 bij 18 bedrijven in Vlaardingen speelautomaten geplaatst gehad. De inkomsten van die speelautomaten zijn, naar stelling van [partij], teruggelopen als gevolg van de exploitatie van de speelautomatenhal door Hommerson. Daarnaast moet zij al jaren kosten maken om een eerlijke en transparante procedure te bewerkstelligen. Zij wordt door de door Hommerson gewenste hervatting van de exploitatie direct getroffen, aldus [partij]. De voorzieningenrechter ziet hierin echter geen aanleiding om af te zien van het treffen van een voorlopige voorziening. Dat de speelautomaten van [partij] minder inkomsten genereren, is, zoals zij zelf stelt, een gevolg van de concurrentie die de speelautomatenhal voor haar speelautomaten vormt. Die concurrentie ondervindt zij echter ook indien een willekeurige andere exploitant de Vlaardingse speelautomatenhal exploiteert. Dit maakt het belang van Hommerson naar het oordeel van de voorzieningenrechter niet minder zwaarwegend. Dat geldt ook voor de stelling van [partij] dat zij kosten moet maken. De voorzieningenrechter weegt bij de inwilliging van het verzoek daarnaast mee dat het niet valt uit te sluiten dat de rechtbank te ver is gegaan met haar beslissing om niet alleen het besluit op bezwaar van 22 maart 2019 te vernietigen, maar ook de besluiten van 13 en 14 maart 2018 te herroepen. Het is verder onzeker of, in het geval dat de aanvraagprocedure opnieuw zou moeten plaatsvinden, de exploitatievergunning aan [partij] zou worden verleend.

Conclusie

6. Aangezien Hommerson de speelautomatenhal aan het Veerplein al enkele jaren exploiteert en daarvoor ook de nodige investeringen heeft gedaan en zolang in deze procedure nog niet de gewenste duidelijkheid voor partijen, maar ook niet voor andere gegadigden bestaat, ziet de voorzieningenrechter aanleiding de uitspraak van de rechtbank te schorsen.

7. De voorzieningenrechter ziet geen aanleiding om de burgemeester te veroordelen in de proceskosten van Hommerson.

Beslissing

De voorzieningenrechter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

schorst bij wijze van voorlopige voorziening de uitspraak van de rechtbank Rotterdam van 12 mei 2021 in zaak nr. 19/2248.

Aldus vastgesteld door mr. C.H.M. van Altena, voorzieningenrechter, in tegenwoordigheid van mr. R. Grimbergen, griffier.

De voorzieningenrechter is verhinderd de uitspraak te ondertekenen.

De griffier is verhinderd de uitspraak te ondertekenen.

Uitgesproken in het openbaar op 23 augustus 2021